

ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Γ' ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

Του Αγίου Ιουστίνου Πόποβιτς

«Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν καί ἀράτω τόν σταυρόν αὐτοῦ καί ἀκολουθήτω μοι» (Μάρκ. η' 34). Αἶροντες τόν σταυρό, εὐαρεστοῦμε τόν Κύριον Ἰησοῦ Χριστό, Τόν ἀκολουθοῦμε.

Ἄν ἀκολουθοῦμε τόν ἑαυτό μας, δέν μπορούμε νά ἀκολουθοῦμε Ἐκεῖνον. Ὅποιος δέν ἀπαρνηθῆ τόν ἑαυτό του, δέν μπορεῖ νά Μέ ἀκολουθήσῃ (Ματθ. ι' 38). Ἄν ἀκολουθήσῃς τόν δικό σου νοῦ καί ὄχι τόν νοῦ τοῦ Χριστοῦ, ἄν ἀκολουθήσῃς τό θέλημά σου καί ὄχι τό θέλημα τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἀναφέρεται στό ἅγιο Εὐαγγέλιο, ἡ ψυχή σου δέν εἶναι καθαρή, δέν εἶναι ἁγιασμένη, εἶναι χαμένη στήν ζούγκλα τῶν ψυχοφθόρων καί φρικτῶν πλανῶν. Διότι ἡ ἁμαρτία, τό κακό, κατόρθωσε νά χτίσῃ μέσα μας, δίπλα σέ ἐκείνη τήν θεοειδή ψυχή πού ἐλάβουμε ἀπό τόν Θεό, τήν δική της ψυχή.

Ἄν ἡ ἁμαρτία μᾶς γίνῃ ἕξις, δημιουργεῖ μέσα μας τήν δική της ψυχή. Ἄν πράττομε τήν ἁμαρτία, ἐκείνη σταδιακά μορφώνεται στήν ψυχή μας. Κοντά σέ ἐκείνη τήν θεοειδή ψυχή, τήν ὁποία ὁ Θεός σου ἔδωσε, ἐσύ φέρνεις ἕναν ξένο, ὁ ὁποῖος σέ αἰχμαλωτίζει. Αὐτός διαφεντεύει, ἐνῶ ὅ,τι θεϊκό εἶναι μέσα σου εἶναι σάν κοιμισμένο, σάν μουδιασμένο. Τό ἀπέρριψες, καί ἐκεῖνο δέν ζῆ μέσα σου, πεθαίνει.

Ἡ ἁμαρτία δημιουργεῖ μέσα μας δικό της κόσμο, δημιουργεῖ μέσα μας δική της φιλοσοφία, δική της ἀντίληψη γιά τόν κόσμο. Ἡ ἁμαρτία ἐπιδιώκει νά καταλάβῃ τήν θέσι τοῦ Θεοῦ στήν ψυχή σου, τήν θέσι τοῦ Προσώπου τοῦ Θεοῦ. Αὐτό θέλει νά κάνῃ ἡ ἁμαρτία. Ἡ ἁμαρτία στήν πραγματικότητα θέλει νά στερήσῃ τόν ἄνθρωπο ἀπό ἐκεῖνες τίς θεϊκές ωραιότητες πού ἔχει στήν ψυχή του. Ναί, αὐτός ὁ διάβολος ἀγωνίζεται διά μέσου τῆς ἁμαρτίας νά δημιουργήσῃ μέσα σου καί μέσα μου τήν δική του εἰκόνα. Διότι ἡ ἁμαρτία πάντοτε ὁμοιάζει στόν διάβολο. Πάντοτε, ὅταν τήν ἐναγκαλιζώμαστε, τυπώνει σιγά-σιγά στήν ψυχή μας τήν δική του σκοτισμένη μορφή.

Ἔτσι, μέ τήν ἁμαρτία, μέ τήν ἕξι στήν ἁμαρτία, μορφώνεται μέσα μας ἕνα ἄλλο ἐγώ, μία ἄλλη ψυχή, ἕνας ἄλλος ἑαυτός, ἐκεῖνος ὁ ἑαυτός, τόν ὁποῖο ζητεῖ ὁ Κύριος νά ἀπαρνηθοῦμε: «οὐ γάρ ὁ θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλ' ὁ οὐ θέλω κακόν τοῦτο πράσσω» (Ρωμ. ζ' 19). Τό κακό τό δημιουργήσαμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι, ἐνῶ τό καλό εἶναι ἀπό τόν Θεό, λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Α' Τιμ. δ' 4). Ἐγώ θέλω νά ζῶ σωστά, ἀλλά τήν δύναμι νά τό κάνω δέν τήν ἔχω. Δέν βρίσκω τήν δύναμι γι' αὐτό, δέν βρίσκω τήν δύναμι μέσα μου.

Νά, τό σημερινό Εὐαγγέλιο μᾶς ἀποκαλύπτει τόν τρόπο, γιά νά πραγματοποιήσουμε στήν ζωή μας τό καλό πού ἐπιθυμοῦμε. Αὐτός εἶναι

ή απάρνησι τοῦ ἑαυτοῦ σου, τῆς ἁμαρτίας σου, αὐτῆς τῆς ἁμαρτωλῆς ψυχῆς πού δημιουργήθηκε, χτίστηκε, μορφώθηκε μέσα σου.

Μέ τήν νηστεία στήν πραγματικότητα ἀπωθοῦμε τήν ἁμαρτωλότητα πού εἶναι μέσα μας. Αντικαθιστοῦμε σταδιακά τόν ἑαυτό μας μέ τόν Χριστό, μέχρις ὅτου φθάσουμε στήν τελειότητα πού ἔφθασε ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὁ ὁποῖος λέγει: «Ζῶ δέ οὐκέτι ἐγῶ, ζῆ δέ ἐν ἐμοί Χριστός» (Γαλ. β' 20).

Νά τί σημαίνει «ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν»: Σημαίνει νά ἀπαλείψουμε ὅλες τίς (κακές) μας ἐπιθυμίες, κάθετι ἀνθρώπινο, ἐφάμαρτο, καί νά τά ἀντικαταστήσουμε μέ τόν Χριστό. Νά ἀλλάξουν, νά γίνουν ὅλα Χριστός! «Ὅς γάρ ἐάν θέλη τήν ψυχήν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὅς δ' ἂν ἀπολέσει τήν ψυχήν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καί τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν» (Μάρκ. η' 35). Ἐάν, βεβαίως, ἀπαρνηθοῦμε κάθε ἁμαρτία μας, κάθε πάθος μας· καί ἂν ξέρουμε, ἂν αισθανόμαστε καί ἂν θέλουμε νά γίνη ὁ Χριστός ψυχή μέσα στήν ψυχή μας, καρδιά μέσα στήν καρδιά μας, νά ἀντικαταστήσῃ τόν ἑαυτό μας, τό ἐγώ μας μέ τόν Ἐαυτό Του.

Αὐτή εἶναι ἡ μόνη ὁδός γιά νά φυλάξουμε ἐγώ καί ἐσύ καί κάθε ἄνθρωπος τήν ψυχή μας ἀπό τήν κόλαση, ἀπό τήν καταστροφή, ἀπό τόν διάβολο, ἀπό κάθε κακό, ἀπό τά αἰώνια βάσανα, νά βροῦμε μέσα μας ἐκείνη τήν θεοειδῆ ψυχή, ἐκείνη τήν θεϊκή ψυχή, τήν ὁποία ὁ Θεός μᾶς ἔδωσε. Θεοειδῆς ψυχή! –Ποῦ εἶναι ἄραγε; –Στόν Χριστό. Ὁ Χριστός ἔγινε ἄνθρωπος γιά νά μᾶς εἰπῆ: Νά, ἔτσι πρέπει νά εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Ἐκεῖνος, ὁ Θεός, ἔγινε ἄνθρωπος. Ἐκεῖνος, ὁ Θεός, ἔδειξε στόν ἑαυτό Του τό Πρόσωπο τοῦ Θεοῦ.

Ἐμεῖς εἴμαστε πλασμένοι κατ' Εἰκόνα Θεοῦ. Ὅφείλουμε νά ζοῦμε σύμφωνα μέ αὐτήν. Τί εἶναι ὁ νοῦς μας; Εἰκόνα τοῦ νοῦ τοῦ Χριστοῦ, τοῦ νοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἡ δική μας ὑποχρέωσις εἶναι νά κάνουμε τόν νοῦ μας ὅμοιο

μέ τον νοῦ τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή νά χριστοποιήσουμε ὅλο τον νοῦ μας καί νά μπορούμε νά ποῦμε μέ τον ἀπόστολο Παῦλο: «ἡμεῖς νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν» (Α' Κορ. β' 16).

Ἀλλά μέχρι νά ταυτίσουμε τό θέλημά μας μέ τό θέλημα τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ, τό δικό μας θέλημα πάντα περιπλανιέται, εἶναι πάντα ἀδύνατο, πάντα σκοντάφτει καί βυθίζεται στήν ἀμαρτία. Ἐάν ἔχουμε τον Κύριο Ἰησοῦ Χριστό ὡς τό αἰώνιο πρότυπό μας, τό αἰώνιο ὄραμά μας, τότε ταυτίζουμε τον ἑαυτό μας μέ τό δικό Του θέλημα. Τότε λέμε: δέν θέλω νά γίνῃ τό θέλημά μου, ἀλλά τό δικό Σου (Κύριε).

Πάτερ ἡμῶν, γενηθήτω τό θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καί ἐπί τῆς γῆς. Ὅταν ἐμεῖς, τηρώντας τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, θέλουμε νά θεραπεύσουμε τό θέλημά μας ἀπό ὅλες τίς ἀδυναμίες, ἀπό ὅλες τίς ἀρρώστειες του, ἀπό ὅλο τον θάνατό του, στήν πραγματικότητα θεραπεύουμε τον ἑαυτό μας ἀπό κάθε ἀμαρτία καί ἐξορίζουμε ἀπό τον ἑαυτό μας κάθε τι ἐφάμαρτο. Ναί!

Ὅσο ὀλόκληρος ὁ ἄνθρωπος ἐπιποθεῖ τον Θεό, ὅσο στ' ἀλήθεια ἀγωνίζεται νά ἀπαρνηθῇ τον ἑαυτό του καί νά ἀκολουθῇ τον Χριστό, νά σηκῶνῃ τον Σταυρό, νά σηκῶνῃ τον Σταυρό τοῦ Χριστοῦ, τότε ἀληθινά λαμβάνει ἀπό τον Κύριο Ἰησοῦ Χριστό τήν θεία δύναμι. Διότι, ὅπως ἔχει λεχθῇ, ὁ Σταυρός «ἡμῖν τοῖς σωζομένοις δύναμις Θεοῦ ἐστι» (Α' Κορ. α' 18). Ἡμῖν, γιά μένα καί γιά σένα καί γιά κάθε ἄνθρωπο.

Ὅταν ἀποφασίσῃς νά βιάσῃς τον ἑαυτό σου νά σηκῶσῃς τον σταυρό σου, νά! ἐσύ τήν ἴδια στιγμή λαμβάνεις θεία δύναμι. Αὐτή τήν δύναμι τήν δίνει ὁ Κύριος, γιά νά μπορέσῃς νά νικήσῃς κάθε ἀμαρτία μέσα σου, νά μπορέσῃς νά νικήσῃς κάθε κακό, κάθε κακή συνήθεια, νά μπορέσῃς νά παιδαγωγῆσῃς τήν γλῶσσα σου νά μή λέγῃ ἄπρεπα λόγια, νά παιδαγωγῆσῃς τό μάτι σου νά μή βλέπῃ ἐκεῖνα πού δέν πρέπει νά βλέπῃ.

Όλη ή ζωή σου νά γίνη χριστοειδής. Χάριν τίνος; Χάριν τοῦ Χριστοῦ. Γιά νά ἐγκατοικήσης τόν Χριστό μέσα σου!

Νά, αὐτός εἶναι ὁ σκοπός μας, αὐτό εἶναι τό ὄραμά μας, αὐτό εἶναι ή ἀνάπαυσις καί ή εἰρήνη καί ὁ αἰώνιος παράδεισος τῆς ψυχῆς μας, κάθε ἀνθρώπινης ψυχῆς. Χωρίς τόν Χριστό ή ἀνθρώπινη ψυχή δέν εἰρηνεύει... Η δική μας ὁδός, ή ὁδός τῶν Ἁγίων καί τῆς νηστείας, εἶναι βία στόν ἑαυτό μας νά πράττωμε κάθε ἀγαθό, διηνεκῆς βία τοῦ ἑαυτοῦ μας πρός κάθε καλό. Διότι ή φύσις μας δέν θέλει τό καλό. Ἐκείνη κλίνει στό κακό. Ἐσύ ὅμως βίασε τόν ἑαυτό σου νά πνίγης κάθε κακό πού ὑπάρχει μέσα σου.

Ὁ Κύριος θά σοῦ δώση τήν δύναμι τῆς Ἀναστάσεως, γιά νά κάνης πραγματικά κάθε καλό. Νά σηκώνουμε τόν σταυρό μας, νά χριστοποιοῦμε τόν ἑαυτό μας καί νά προσέχουμε ὅτι νηστεία δέν εἶναι ἄλλο ἀπό τό νά ἀντικαταστήσουμε τόν ἑαυτό μας μέ τόν Χριστό, τόν Θεό μας. Μέσω κάθε ἀρετῆς ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά ἀντικαθιστᾶ τόν ἑαυτό του μέ τόν Θεό, τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό. Διότι, «θεός ή ἀρετή», ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Μάξιμος. Καί αὐτή ή θεία δύναμις εἶναι πιό δυνατή ἀπό αὐτόν ἐδῶ τόν κόσμο, αὐτή ή δύναμις μᾶς χαρίσθηκε γιά νά ὑπερνικοῦμε κάθε κακό, νά ὑπερνικοῦμε κάθε ἁμαρτία, κάθε διαβολική δύναμι.

Βίασε τόν ἑαυτό σου σέ κάθε καλό καί ὁ Ἀγαθός Κύριος θά σοῦ δώση τήν δύναμι τῆς Ἀναστάσεως, ὥστε νά πορεύσεσαι ἀπό τήν μεγαλύτερη θλίψι στήν μικρότερη καί ἀπό τήν μικρότερη χαρά στήν μεγαλύτερη χαρά. Νά βαδίζουμε ὅλοι πρός τήν βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἕως ὅτου μπορέσουμε νά ποῦμε μέ τήν Χάρι τοῦ Θεοῦ καί ἐμεῖς: Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, δέν ζῶ πλέον ἐγώ· ἐσύ ζῆς μέσα μου διά τῶν ἁγίων Μυστηρίων καί τῶν ἁγίων ἀρετῶν. Σέ Ἐσένα ἀνήκει ή δόξα καί ή εὐχαριστία, νῦν καί ἀεί καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πηγή: Ἱερά Μονή Αγίου Ιωάννου Καρέα.

Επιμέλεια: π. Στέφανος Κωστόπουλος (Καθηδρικός Ιερός Ναός Αγίας
Τριάδος Βύρωνος)